

ПРОТОКОЛ

от заседание на Националния съвет за трудова миграция и трудова мобилност (НСТМТМ), проведено на 15.02.2021 г. (понеделник) от 15.00 ч., он-лайн

Присъствали:

1. г-н Лазар Лазаров – заместник-министър на труда и социалната политика, заместник-председател на НСТМТМ;
2. г-н Христо Симеонов – Министерство на труда и социалната политика, секретар на НСТМТМ;
3. г-н Калин Анастасов – главен секретар на Министерството на външните работи;
4. г-жа Мария Тодорова – Министерство на образованието и науката (представява г-жа Таня Михайлова – заместник-министър на образованието и науката);
5. г-жа Весела Илиева, Министерство на земеделието, храните и горите (представява г-н Атанас Добрев, заместник-министър на земеделието, храните и горите);
6. г-н Богдан Угърчински – Асоциация на индустриалния капитал в България (представява и г-н Теодор Дечев);
7. г-н Жечко Димитров – Българска стопанска камара (БСК);
8. г-н Георги Стоев – БСК (представява Цветан Симеонов);
9. г-жа Росица Спасова – Българска търговско-промишлена палата;
10. г-н Иван Захариев – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България;
11. г-жа Мария Петрова – Съюз за стопанска инициатива;
12. г-жа Юлия Симеонова – Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ);
13. г-жа Атанаска Тодорова – КНСБ;
14. г-жа Величка Микова – КНСБ;
15. г-жа Валентина Васильонова – КНСБ;
16. г-жа Ваня Григорова – Конфедерация на труда „Подкрепа“ (представява и г-жа Мария Петрова и г-жа Мариана Кръстева);

Допълнително поканени:

1. г-жа Лиляна Георгиева – директор на дирекция „Международна трудова миграция и посредничество“, Агенция по заетостта (АЗ);
2. инж. Красимир Папукчийски – генерален директор на Държавно предприятие „Национална компания железопътна инфраструктура“ (НКЖИ);
3. инж. Пламен Митов – ръководител на проект BG16M1OP001-1.001-0004 „Модернизация на железопътната линия София - Пловдив: жп участък Елин Пелин – Костенец“, НКЖИ;
4. инж. Нина Постолова – ръководител отдел „Подготовка на проекти“, дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“, НКЖИ;
5. инж. Мирослава Доганджийска – ръководител отдел „Териториални процедури и екология“, дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“, НКЖИ;
6. Васил Станев – ръководител отдел „Мониторинг“, дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“, НКЖИ.

Заседанието има необходимия кворум и се счита за редовно.

Заседанието се проведе при следния дневен ред:

1. Обсъждане искането на ДЗЗД „ДЖЕН-ДУЙ ЖП ЕЛИН ПЕЛИН“ за разрешаване достъп до пазара на труда на работници, граждани на трети държави, извън ограниченията на чл. 7, ал. 1, т. 2 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ);
2. Разни.

Заседанието беше открито от г-н Лазар Лазаров – заместник-министър на труда и социалната политика и заместник-председател на НСТМТМ.

По първа точка от дневния ред

Г-н Лазаров запозна участниците с причината за свикването на настоящето заседание на НСТМТМ, посочи, че вече разполагат с необходимата информация и с материалите по искането на ДЗЗД „ДЖЕН-ДУЙ ЖП ЕЛИН ПЕЛИН“ (Дружеството) и предостави думата на представителя на Агенцията по заетостта (АЗ), да даде подробности относно предприетите действия до този момент.

Г-жа Лиляна Георгиева от АЗ представи накратко искането на Дружеството за разрешаване на достъп до пазара на труда на 129 граждани на Република Турция и предприетите действия от АЗ, като уточни, че работната сила се търси за изпълнението на проект BG16M1OP001-1.001-0004 „Модернизация на железопътната линия София - Пловдив: жп участък Елин Пелин – Костенец“, по който вече е предоставен достъп до пазара на труда по предходни преписки по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗТМТМ за 54 турски граждани. При предишното искане основните изисквания са били: владеене на турски език и предишен опит по специалността. По настояване на МТСП е проведено ново проучване на пазара на труда, като изискването за владеене на турски език е отпаднало като задължително и е останало само като предимство. Подадени са 16 заявки-спецификации, които са разпространени до всички Дирекции „Бюро по труда“ на АЗ. Основното изискване е било за минимум 3-годишен опит по специалността или специализирани курсове. По 3 от заявките-спецификации за длъжностите „шофьор“, „заварчик“ и „общ работник“ са подбрани от АЗ общо 34 лица, които не са одобрени от работодателя поради липса на необходимия професионален опит. По 13 от заявките не са намерени подходящи кандидати. С оглед на това Дружеството е подало в АЗ новото искане за получаване на достъп до пазара на труда на турските граждани.

Г-н Лазаров отбеляза, че, съобразявайки се с изискванията на ЗТМТМ, МТСП е изискувало становища от социалните партньори относно искането, като отрицателни становища са получени от КНСБ, КТ „Подкрепа“ и БТПП. Той предостави думата на представителя на НКЖИ за информацията относно проекта.

Г-н Папукчийски от НКЖИ обясни, че в участъка Елин Пелин – Костенец предстои изграждането на 13 съоръжения с обща дължина от 42 км. По приблизителни изчисления за петте години от изпълнението на проекта ще бъдат създадени над 5 хиляди работни места, за които ще бъдат наемани български работници. За конкретния етап от проекта обаче става въпрос за изграждане на тунелни съоръжения, каквито през последните 30 години не са били изградени в България и в тази област липсват опит и кадри. Дружеството, избрано за изпълнител на този етап от проекта е консорциум, който има опит в изпълнение на такива проекти и разполага с работен екип, който е изградил тунели при използване именно на тази специфичната технология. Г-н Папукчийски подчерта, че бъдещото съоръжение ще бъде най-дългото тунелно съоръжение на Балканския полуостров и е критично за приключване на проекта по коридора Изток-Запад, т.е. връзката по направление сръбска – турска граница. При забавяне на това строителство има риск от загубата на доста сериозен финансов европейски ресурс и непризнаване допустимостта на разходите, като последствията ще бъдат за цялата държава. Г-н Папукчийски допълни, че в НКЖИ има повече от 850 вакантни длъжности в това направление, за които няма кандидати, въпреки че не се изисква опит и трудов стаж. В НКЖИ разполагат с школи, в които предлагат квалификация и преквалификация, но до момента няма проявен интерес за придобиване на професионално удостоверение или за наемане за работа в системата.

Г-н Лазаров посочи, че към този момент МТСП е предприело всички необходими действия по действащото законодателство, относно защита на българския пазар на труда и гарантиране интересите на българските работници, но следва да се имат предвид и интересите на държавата във връзка с реализирането на проекта и изпълнението на договора.

Г-н Калин Анастасов от МВнР изрази подкрепа за искането на Дружеството и пое ангажимент, в зависимост от решението на НСТМТМ, за съдействие относно издаване на необходимите визи.

Г-жа Ваня Григорова от КТ „Подкрепа“ посочи, че представляваната от нея организация счита, че искането на Дружеството не следва да се подкрепи. Мотивите са свързани с това, че се изискват референции и предишен опит за нискоквалифицирана работа – на общи работници, земекопачи и склададжии. Допълнително г-жа Григорова изрази притеснения, че средствата на европейския данъкоплатец не отиват при българските работници, а при граждани на трети държави и то за нискоквалифицирана работа. Тя посочи, че от КТ „Подкрепа“ считат това за опити да се отнемат свободни работни места в страната, когато броят на безработните български граждани се увеличава, въпреки мерките на правителството. Същата позиция изразяват и представляваните от нея членове на НСТМТМ.

Г-н Папукчийски поясни, че общите работници, които се търсят, са основно копачите на тунели, които имат нужда от опит за извършване на дейности по нов австрийски метод, за което да са обучени. Затова се търсят хора с опит, каквито няма в България.

Г-жа Атанаска Тодорова от КНСБ посочи, че представляваната от нея организация е против даването на разрешение на за достъп до пазара на труда на работниците от Република Турция, което е отразено и в изпратеното от тях писмено становище. Мотивите са, че не се търсят висококвалифицирани специалисти и за тези позиции могат да се обучат български безработни лица. Г-жа Тодорова счита, че е възможна дискриминация на българските работници (чрез обявено различно възнаграждение за една и съща позиция при различните заявки). Допълнително г-жа Тодорова изрази притеснения относно историята, бизнес поведението на Дружеството и начина на водене на тръжната процедура.

Г-н Лазаров поясни, че българското законодателство не предвижда възможност за принуда и силово сключване на договори между работодатели и работници. Той посочи, че МТСП и НСТМТМ нямат правомощия да проверяват тръжни процедури, проведени от други институции. Целта на заседанието е да се разгледа искане за достъп до пазара на труда на граждани на трети държави за нуждите на конкретния проект.

Г-н Папукчийски даде необходимите разяснения относно избора на Дружеството за изпълнител, като отново повтори, че става въпрос за набавяне работна сила от 5000 човека за следващите 5 години, а такъв ресурс в България няма.

Г-н Жечко Димитров от БСК изрази подкрепата на БСК за искането на Дружеството, като поясни, че даденото от тях становище е за 36 човека.

Г-н Иван Захариев от КРИБ отбеляза, че представляваната от него организация подкрепя искането.

Г-жа Росица Спасова от БТПП потвърди вече изразената в писменото становище позиция на представляваната от нея организация, а именно - да не се подкрепи искането на Дружеството. Считат, че изискванията за 3-годишен опит и референции са завишени и това лишава от възможност продължително безработни лица да се включат и да намерят работа.

Г-н Угърчински от АИКБ изрази пълната подкрепа на представляваната от него организация за искането за разрешаване достъп до пазара на труда на гражданите на Турция. Той отново представи предложението на АИКБ за пълно премахване на квотите.

Г-н Лазаров посочи, че с последното повишаване на процента на квотите се е дала необходимата възможност за реакция на работодателите. В случая става въпрос за конкретно предприятие и доказване на целесъобразност във връзка с изпълнението на проект от национално значение.

Г-жа Петрова от ССИ изрази подкрепа за получаване на достъп до пазара на труда на гражданите на трети държави. Тя посочи, че в сектора на железопътното строителство има недостиг на кадри, дейността е специфична и изискването за опит не е прекомерно.

Г-н Лазаров уточни, че решението на НСТМТМ не задължава министъра на труда и социалната политика във връзка с решението му, а дава препоръка.

Г-жа Тодорова от КНСБ предложи, щом е установена нужда от такива кадри, да се помисли за преквалификация и обучение на български безработни лица. Въпросът следва да се разгледа от Националния съвет за насърчаване на заетостта (НСНЗ) и средствата за обучение и преквалификация да бъдат насочени към нуждите на бизнеса, включително и към тези проекти.

Г-н Лазаров обясни, че обученията, които се финансират от държавния бюджет, са в резултат от проучвания, направени от АЗ чрез регионалните комисии по заетостта, а към момента такъв тип заявки не са постъпили. Освен това той отбеляза, че 90% от средствата за обучение се реализират с проекти на социалните партньори. Обученията и дейностите са в резултат от заявките, които са направени от социалните партньори. Г-н Лазаров не изключи възможността тази дискусия да продължи в НСНЗ.

Г-н Лазаров изрази подкрепата на МТСП за искането на Дружеството и посочи, че има подкрепа и от страна на другите представители на държавни институции, както и от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

След приключване на дискусията и проведено гласуване беше взето следното решение:

НСТМТМ подкрепя искането на ДЗД „ДЖЕН-ДУЙ ЖП ЕЛИН ПЕЛИН“ за разрешаване достъпа на съответния брой граждани до пазара на труда и ще препоръча на министъра на труда и социалната политика да даде съответното разрешение.

По втора точка от дневния ред

Г-н Лазаров отбеляза, че в секретариата на НСТМТМ не е постъпило предложение за включване в дневния ред.

Г-н Жечко Димитров от БСК се обърна към членовете на НСТМТМ с молба да се предложи министърът на здравеопазването да изключи от забраната за влизане в страната поради епидемиологичната обстановка гражданите на трети държави, на които вече е разрешен от АЗ достъп до пазара на труда. Той обоснова искането си с това, че процедурата отнема време и че за тези лица е ясно, че пазарът на труда има нужда от тях.

Г-н Лазаров подчерта, че тук става дума за достъп до територията на страната, а МТСП и АЗ имат отношение само към достъпа до пазара на труда. По тази причина не е в правомощията на НСТМТМ да се обръща към министъра на здравеопазването по този въпрос. Г-н Лазаров предложи БСК да инициира писмо до министъра на здравеопазването.

Поради изчерпване на дневния ред, **Г-н Лазаров** закри заседанието и благодари на членовете на НСТМТМ за участието.

По време на заседанието бяха взети следните решения:

Решение по т. 1

НСТМТМ подкрепя искането на ДЗЗД „ДЖЕН-ДУЙ ЖП ЕЛИН ПЕЛИН“ за разрешаване достъпа на съответния брой граждани до пазара на труда и ще препоръча на министъра на труда и социалната политика да даде съответното разрешение.

18.2.2021 г.

X Л. Лазаров

Лазар Лазаров
Зам.-министър и зам.-председател НСТМТМ
Signed by: Lazar Manolov Lazarov

18.2.2021 г.

X Христо Симеонов

Христо Симеонов
Секретар на НСТМТМ
Signed by: Hristo Mitkov Simeonov